

РЕШЕНИЕ

№ 318

гр. Перник, 11.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ивайло Юл. Колев

при участието на секретаря Лили В. А. Добрева
като разгледа докладваното от Ивайло Юл. Колев Гражданско дело № 20231720101124 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба, депозирана от Е. В. Я., ***** ЕГН ***** и К. В. И.. от ***** ЕГН ***** срещу Ф. Н. Б. ***** ЕГН *****.

Ищците твърдят, че са внуци и наследници на Е. Б. Х., починала на ***** която е дарила на ответника 4/6 идеални части от недвижим имот, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор ***** с предназначение жилище, апартамент, на ***** в сграда с идентификатор ***** разположена в поземлен имот с идентификатор ***** по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със заповед № РД-18-91/13.10.2008г. на ИД на АГКК, с адрес на имота: ***** с площ по документ 83,77 кв.м., прилежащи части: избено помещение ***** с площ 12,83 кв.м., таванско помещение ***** с площ 7,36 кв.м. и 7,10 % ид.ч. от общите части на сградата и правото на строеж върху поземления имот, състоящ се от дневна, две спални, кухня, входно антре, две черни антрета, баня с тоалетна, килер, лоджия и балкон (Имота), при съседни на апартамента: от северозапад - стълбище и апартамент 2, от югозапад и североизток - двор, от югоизток - ***** от горе - апартамент 3 и от долу - мазета, при съседни на избено помещение: от северозапад - мазе ***** от североизток - коридор, от югоизток - мазе 3, от югозапад - двор и отгоре - апартаменти, при съседни на таванско помещение № 26: от северозапад - таванско помещение, от североизток - коридор, от югоизток - таванско помещение ***** от югозапад - двор, от долу - апартаменти и отгоре - покрив и при съседни самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж: имот с идентификатор ***** стар идентификатор няма, съгласно схема №15-170255 от 19.02.2020 г. Сделката е обективизирана в нотариален акт ***** том I, рег. № 426, дело № 55 от 2020г. на нотариус Н. З..

Този недвижим имот бил единственото имущество на Е. Б. Х. и с извършеното дарение на всичко притежавано от нея накърнява запазената част от наследството, която съгласно чл. 29, ал.1 от ЗН е в размер на 2/3 от имуществото или 2/3 от 4/6 от

целия описан по- горе имот.

С оглед на изложеното моли съда да постанови решение, с което да намали дарението, обективизирано в нотариален акт ***** том I, рег. № 426, дело № 55 от 2020г. на нотариус Н. З. с 2/3 за допълване на запазената част от наследството. С допълнителна молба посочват, че те са наследници по право на заместване на своя баща – В. И. Х., а другият наследник – И. И. Х. макар и да не е страна, претендират възстановяване на цялата запазена част, за да уредят впоследствие отношенията си.

Претендира разноси.

Ответникът – Ф. Н. Б. е депозирал отговор в срок. Намира предявения иск за недопустим, туй като не е наследник по закон, а съгласно чл. 30, ал. 2 ЗН за да упражнят процесните права наследниците по закон трябва да са приели наследството по опис, което е изискване за допустимост на предявения иск. Излага твърдения, че ишците не са приели наследството под опис в законоустановения срок по чл. 61, ал. 1 ЗН, а доколкото са били пълнолетни към датата на откриване на наследството разпоредбата на чл. 61, ал. 2 ЗН е неприложима. Също така бил изтекъл и законоустановения срок за изрично приемане по опис. Намира, че тук изложеното възражение рефлектира и върху основателността на иска, ако съдът счете, че това е въпрос по същество.

Твърди, че запазената част от наследството не е нарушена, тъй като наследодателят е разполагал и с друго имущество – земеделски земи в ***** собствеността върху които е била възстановена на Е. Б. Х. по реда на ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ.

Разполагала и със земеделски земи в *****, собствеността върху които е била възстановена на Е. Б. Х. по реда на ЗСПЗЗ и ППЗСПЗЗ в качеството □ на наследник на Т. Р. С.

Притежавала също УПИ Х – 347, кв. 32 ПРЗ на ***** заедно с постройките в него. Този имот бил придобит от Е. Б. Х. в режим на СИО с И. Х. след чиято смърт тя се легитимира като собственик на 4/6 от УПИ.

Твърди се, че Е. Б. Х. разполагала и с друго имущество – земеделски земи, имоти, оборудване и обзавеждане, наследено от И. Х. което е постъпило в патримониума на ишците след смъртта □ по право на заместване, поради което запазената им част не е накърнена.

С оглед на изложеното моли съда да отхвърли предявените иски.

Претендира разноси.

В съдебно заседание страните се представляват като поддържат застъпените тези.

С слязло в сила определение на съда от 24.07.2023 г. производството е прекратено за дробната квота над 1/3 до пълния предявен размер от 2/3 за намаляване на дарствено разпореждане, обективизирано в нотариален акт ***** том I, рег. № 426, дело № 55 от 2020г. на нотариус Н. З., с което наследодателят им се е разпоредил с притежаваните 4/6 от Имота поради недопустимост в тази част – липса на правен интерес за ишците.

Съдът, след като прецени събраните по делото релевантни за спора доказателства и обсъди доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявен е конститутивен иск с правно основание чл. 30, ал. 1 ЗН. Съгласно тук посочената разпоредбата наследник с право на запазена част, който не може да получи пълния размер на тази част поради завещания или дарения, може да иска намалението

им до размера, необходим за допълване на неговата запазена част, след като прихване направените в негова полза завети и дарения с изключение на обичайните дарове.

По делото не се спори (вкл. обявено за ненуждаещо се от доказване с доклада по делото), че ищите са наследници (внуци) на Е. Б. Х. (починала на ***** г.) по право на заместване (низходящи на В. Х., починал на *****), като същата се е разпоредила в полза на ответника с притежавано имущество – 4/6 от Имота. Не се спори, че ответникът е също внук на Е. Б. Х. - син на И. Х.

По делото се установи, че Е. В. Я. и К. В. И. **не са приели наследството оставено от Е. Б. Х. под опис.**, като срокът по чл. 61, ал. 1 ЗН е изтекъл съгласно служебно извършената справка.

Съгласно чл. 30, ал. 2 ЗН когато наследникът, чиято запазена част е накърнена, упражнява правото си да иска възстановяването □ спрямо лица, **които не са наследници по закон** /не са призвани към наследяване/, е необходимо същият да е приел наследството по опис. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 19.12.2013 г. на ВКС по т. д. № 3/2013 г., ОСГК приемането на наследството по опис е материална предпоставка за реализиране правото да се иска възстановяване на запазена част от наследството спрямо заветник или надарен, който не е призван към наследяване.

В конкретния случай твърдението на ищите, че 4/6 идеални части от Имота е единственото имущество на Е. Б. Х. се опроверга, като то включва множество други вещи, предимно недвижими.

Ищите са поддържали, че ответникът е също наследник, с цел преодоляване ограничението по чл. 30, ал. 2 ЗН. Съдът не възприема тази теза, тъй като тя се опровергава пряко от закона. Наследник по закон на Е. Б. Х. е И. И. Х. – майка на ответника, но не и той. Не е налице хипотеза, идентична с тази на ищите, в която те се явяват наследници по право на заместване. В представената по делото писмена защита **за първи път се поддържа**, че е налице хипотеза по чл. 10, ал. 1 и ал. 4 ЗН, но по делото **не е твърдяно И. И. Х. да е недостойна за наследяване или да се е отказала от наследство надлежно.** Поддържано е **единствено**, че след като е дарила притежаваната от нея 1/6 от Имота на ответника, **„на практика се отказва от наследството, тъй като прехвърля всичко, което би могла да наследи“.** Този съд и в най – смелите си анализи и разсъждения не би могъл да сподели застъпената теза, поради което е длъжен да приеме недоказаното твърдение за неосъществил се факт.

В Решение № 342/12.07.2010 г., постановено по гр.д. № 397/2010 г. на ВКС се прави обстоен анализ на разпоредбата на чл. 30, ал. 2 ЗН и на постановената тълкувателна практика (ТР № 1 от 04.02.2005 г. по гр. д. № 1/2005 г., ОСГК на ВКС), приемайки че след отмяната на т. 15 от ТППВС №4/1964 г., разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗН следва да се тълкува в смисъл, че ограничението да се иска намаляване на завещателни разпоредби във връзка с изискването за приемане на наследството по опис, **следва да се прилага само по отношение на лица, които не са призвани да наследят.** С т.15 от ТППВС №4/1964 г. **се отстъпва** от становището, възприето с ТР № 28/1962 година на ОСГК на ВС, съгласно която тълкуването на разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗН е в смисъл, че под наследник по закон, по смисъла на разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗН следва да се приеме само наследник, който е призван да наследи, но тази точка от ТППВС №4/1964 г. е изгубила сила.

При тези обективни данни и приложимо право, предявеният иск е неоснователен, поради което следва да бъде отхвърлен изцяло.

Само за пълнота следва да се посочи, че дори да не бе налице хипотезата по чл. 30, ал. 2 ЗН, този иск отново би бил неоснователен с оглед установеното имущество на Е. Б. Х. и неговата стойност, определена в допуснатата и приета по делото експертиза.

По разноските:

Ищецът е претендирал разноси, но при този изход от спора такива не му се дължат.

По правилото на чл. 78, ал. 3 ответникът има право на разноси. Такива са претендирани и доказани в размер н 2820,00 лева - депозити за ВЛ, за процесуално представителство и съдебни удостоверения, поради което следва да бъдат присъдени.

В светлината на гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. В. Я., ***** ЕГН ***** и К. В. И.. от ***** ЕГН ***** **срещу** Ф. Н. Б. ***** ЕГН ***** **иск с правно основание чл. 30, ал. 1 ЗН** за намаляване на дарението, обективизирано в нотариален акт ***** том I, рег. № 426, дело № 55 от 2020г. на нотариус Н. З. с 1/3 и допълване на запазената част им част от наследството, с което Е. Б. Х. е дарила на ответника 4/6 идеални части от недвижим имот, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор ***** с предназначение жилище, апартамент, на **** в сграда с идентификатор ***** разположена в поземлен имот с идентификатор ***** по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със заповед № РД-18-91/13.10.2008г. на ИД на АГКК, с адрес на имота: ***** с площ по документ 83,77 кв.м., прилежащи части: избено помещение ***** с площ 12,83 кв.м., таванско помещение ***** с площ 7,36 кв.м. и 7,10 % ид.ч. от общите части на сградата и правото на строеж върху поземления имот, състоящ се от дневна, две спални, кухня, входно антре, две черни антрета, баня с тоалетна, килер, лоджия и балкон.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 4 ГПК **Е. В. Я. и К. В. И.. да заплатят на Ф. Н. Б.** разноси в общ размер на **2820,00 лева** – по 1410,00 лева всеки един от тях.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Окръжен съд Перник.

Препис от решението **ДА СЕ ВРЪЧИ** на страните.

Съдия при Районен съд – Перник: _____